

4 Φεβρουαρίου, 1991

[Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π., ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στές]

ΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΟΡΦΟΥ,

Εφεσείουσα,

v.

ΘΑΛΕΙΑΣ Φ. ΛΟΙΖΟΥ,

Εφεσίβλητης.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 7479).

5 *Ανακούφιση Οφειλετών — Πληγείς οφειλέτης — Απώλεια ακίνητης ιδιοκτησίας στα κατεχόμενα και του εισοδήματος από αυτή — Διαμέρισμα υπό ανέγερση κατά τον ουσιώδη χρόνο, συμπληρωθέν μετά, κατά πόσο σωστά δεν λήφθηκε υπ' όψη από το πρωτόδικο Δικαστήριο.*

10 Η Εφεσείουσα πρόσβαλε απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας με την οποία η Εφεσίβλητη κηρύχθηκε πληγείσα οφειλέτιδα σύμφωνα με τον περί Ανακουφίσεως Οφειλετών Νόμο, 1979 (Ν. 24/79), όπως τροποποιήθηκε με τον Ν. 114/85. Το πρωτό-
15 δικό Δικαστήριο βρήκε ότι η Εφεσίβλητη είχε απωλέσει στη Μόρφου περιβόλι εσπεριδοειδών εκτάσεως 35 στρεμμάτων, ως και 1/2 μερίδιο σε διάτρηση νερού, από τα οποία είχε καθαρό εισόδημα £5.600 ετήσια. Στις 14.8.74 η Εφεσίβλητη κατοικούσε σε ιδιόκτητη
20 οικία στη Λευκωσία, πάνω από την οποία έκτιζε διαμέρισμα, που αποπερατώθηκε το 1977, όταν η Εφεσίβλητη μετακόμισε σ' αυτό και ενοικίασε την ισόγεια κατοικία της. Η Εφεσείουσα ισχυρίσθηκε ότι λανθασμένα το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη το γεγονός αυτό και ότι απέρριψε μαρτυρία της Εφεσείουσας ότι οι ιδιοκτήτες περιβολιών στη Μόρφου ζήμιωναν από τα περιβόλια τους.

Αποφασίσθηκε ότι

25 (α) Τα ευρήματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου ήσαν απόλυτα δικαιολογημένα με βάση τη μαρτυρία και δεν εδικολογείτο οποιαδήποτε επέμβαση.

(β) Ορθά δεν λήφθηκε υπόψη το υπό ανέγερση διαμέρισμα της Εφεσίβλητης, διότι κατά τον ουσιώδη χρόνο ήταν ασυμπλήρωτο και δεν ενοικιάζετο.

Η έφεση απορρίφθηκε με έξοδα.

Υπόθεση που αναφέρθηκε:

Evangelou and Another v. Ambizas and Another (1982) 1 C.L.R. 41.

Έφεση.

Έφεση από την καθ' ης η αίτηση κατά της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας (Κρονίδης, Α.Ε.Δ.) που δόθηκε στις 19 Σεπτεμβρίου, 1987 (Αρ. Αγωγής 32/84) με την οποία έγινε δεκτή η αίτηση της αιτήτριας όπως κηρυχθεί πληγείσα οφειλέτιδα.

5

Α. Παντελίδης, για την εφεσείουσα.

Π. Αγγελίδης, για την εφεσίβλητη.

10

Cur. adv. vult.

Α. ΛΟΙΖΟΥ, Π.: Η απόφαση του Δικαστηρίου θα δοθεί από τον Δικαστή κ. Χατζητσαγγάρη.

ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ. Η παρούσα έφεση στρέφεται εναντίον της απόφασης του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας με την οποία έγινε δεκτή η αίτηση της εφεσίβλητης Θάλειας Λοϊζου να κηρυχθεί σαν πληγείσα οφειλέτιδα.

15

Η αίτηση αφορούσε χρέος της εφεσίβλητης προς την εφεσείουσα την Συνεργατική Πιστωτική Εταιρεία Μόρφου που δημιουργήθηκε πριν από τις 14.8.1974 ανερχόμενο σύμφωνα με την εφεσείουσα σε £510,91 σεντ και σύμφωνα με την εφεσίβλητη σε £1.023,50 σεντ. Το εν λόγω χρέος προήλθε από τρεχούμενο χρεωστικό λογαριασμό της εφεσίβλητης.

20

25

Το πρωτόδικο δικαστήριο δέχτηκε τη μαρτυρία του συζύγου της εφεσίβλητης σύμφωνα με την οποία η εφεσίβλητη κατά τον αμέσως προ της εισβολής χρόνο ήταν ιδιοκτήτρια περιβολιού εσπεριδοειδών στην Μόρφου εκτάσεως 35 στρεμμάτων από το οποίο είχε καθαρό εισόδημα £5.000.- τον χρόνο. Επί πλέον κατά τον ίδιο χρόνο η αιτή-

30

5 τρια ήταν ιδιοκτήτρια του 1/2 μεριδίου διάτρησης νερού από την οποία είχε εισόδημα £600.- τον χρόνο. Ήταν επίσης ιδιοκτήτρια οικοπεδοποιήσιμης γης εκτάσεως 9 οικοπέδων. Τις περιουσίες αυτές και το εισόδημα τα απώλεσε μέχρι τις 14.8.1974.

10 Η αιτήτρια δεν ήταν κάτοικος Μόρφου αλλά ζούσε με την οικογένεια της στον Άγιο Δομέτιο σε ιδιόκτητη οικία αξίας £35.000 στην οποία συνέχισε να κατοικά και μετά την εισβολή. Επίσης ήταν μέτοχος κατά 49% στην εταιρεία εισαγωγής και εμπορίας βιβλίου με το όνομα "ΜΟΡΦΩ" αλλά δεν είχε οποιοδήποτε εισόδημα από την εταιρεία πριν ή μετά την εισβολή.

15 Το δικαστήριο απόρριψε τη μαρτυρία των μαρτύρων της εφεσείουσας ότι δηλαδή οι ιδιοκτήτες περιβολιών στη Μόρφου ζήμιωναν από τα περιβόλια τους.

20 Ο κύριος και ουσιαστικός λόγος έφεσης είναι ότι το δικαστήριο δεν έλαβε υπόψη του στην αξιολόγηση της μαρτυρίας το γεγονός ότι στη μαρτυρία του ο σύζυγος της εφεσίβλητης ανέφερε ότι η εφεσίβλητη στις 14.8.1974, είχε στην ιδιοκτησία της ακόμα ένα ανώγειο διαμέρισμα που κτιζόταν πάνω από το σπίτι της στο οποίο κατοικούσε. Το διαμέρισμα αυτό αποπερατώθηκε μετά το 1974 και η εφεσίβλητη μετοίκησε σε αυτό ενοικιάζοντας το ισόγειο από το 1977.

25 Το άρθρο 2 του νόμου 24/79 όπως τροποποιήθηκε με το νόμο 114/85 προβλέπει:

30 "πληγείς οφειλέτης σημαίνει πάντα οφειλέτην του οποίου η εργασία ή επιχείρησις, λόγω της εκρύθμου καταστάσεως, επηρεάσθη εις τοιούτον βαθμόν ούτως ώστε να μη ηδύνατο ούτος κατά τον χρόνον αμέσως μετά την 14ην Αυγούστου 1974 να ανταποκριθεί προς τας συμβατικώς αυτού υποχρεώσεις εξ ων προέκυψε η οφειλή"

Το πρωτόδικο δικαστήριο βάσισε την απόφασή του στο

γεγονός ότι η εφεσίβλητη απώλεσε το πλείστο μέρος της ακίνητης περιουσίας της και το σύνολο του εισοδήματός της.

Το πρωτόδικο δικαστήριο αναφέρθηκε στην υπόθεση *Evangelou and Another v. Ambizas and Another* (1982) 1 C.L.R. 41. Σχετικά στην υπόθεση αυτή αναφέρονται τα ακόλουθα στις σελίδα 54 και 55 από τον Δικαστή κ. Πικλή:

"The law postulates as a first prerequisite for relief, adverse financial repercussions emanating from the Turkish invasion. Therefore, the Court must, to start with, weigh the magnitude of the loss sustained as a result of the Turkish invasion. Then, it must evaluate the financial position of the debtor, as shaped by the events of 1974, in juxtaposition to the debt, and decide whether he is in a position to respond to his obligations

The debtor's financial position must be examined from a broad perspective, the test being whether he is reasonably in a position to meet his obligations. The burden is on the debtor to satisfy the Court that he is entitled to relief."

Στην πρόσφατη απόφαση του Εφετείου στην Πολιτική Εφεση 7651 που δόθηκε στις 29.3.1990 αλλά δεν έχει ακόμα δημοσιευθεί ο Δικαστής κ. Παπαδόπουλος ανέφερε τα ακόλουθα:

"Το Εφετείο δεν επεμβαίνει σε ευρήματα πρωτόδικου δικαστηρίου παρά μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις όπου αυτά είναι καταφανώς λανθασμένα ή συγκρούονται με άλλη μαρτυρία ή όπου τα ευρήματα αυτά κρίνονται αυθαίρετα ή δεν βασίζονται στη μαρτυρία. Η ευθύνη για να πεισθεί το Εφετείο ως προς το λανθασμένο των ευρημάτων του πρωτόδικου δικαστηρίου, βαρύνει τον εφεσεύοντα. Όπως είπαμε και πιο πάνω, δεν έχουμε πεισθεί πως στην υπόθεση αυτή τα ευρήματα του πρωτόδικου δικαστηρίου είναι λανθασμένα."

Υιοθετώντας την πιο πάνω νομολογία καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι τα ευρήματα του δικαστηρίου είναι απόλυτα δικαιολογημένα με βάση τη μαρτυρία και δεν δικαιολογείται οποιαδήποτε επέμβαση.

- 5 Όπως υπογράμμισε το πρωτόδικο δικαστήριο η εφεσίβλητη απώλεσε το μεγαλύτερο μέρος της ακίνητης περιουσίας της που ήταν στη Μόρφου και ολόκληρο το εισόδημα της από την οικία της στη Λευκωσία, δεν είχε κανένα εισόδημα αφού σ' αυτή κατοικούσε η ίδια. Αναφορικά με το
- 10 διαμέρισμα αυτό σωστά δεν ελήφθη υπόψη από το πρωτόδικο δικαστήριο αφού κατά τον κρίσιμο χρόνο στις 14.8.1974 αυτό ήταν ασυμπλήρωτο και δεν ενοικιάζετο.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα εναντίον της εφεσεύουσας εταιρείας.

Η έφεση απορρίπτεται με έξοδα.